

seyðaskrubbi. Frá 1903—1906 var Myglestad í Islandi og hevði hetta arbeiði í hondum og lærði menn av sær til at berjast móti hesari sjúku. Í 1906 var heilt frítt fyri skrubb har.

Víðvíkjandi sjúkuni í Kollaflrði, so heldur djórælæknin, at tað sær heilt ljóst út, tí teir eru bert varðugur við ein seyð, ið sjúkur er.

Um ætlan fyri, at sjúkan kann vera fleiri aðrastaðni í Føroyum, so helt djórælæknin, at táíð hann aftaná at hava sitið sum djórælæknin í Føroyum í 14 ár og ferðast dágliga um, og bert at vera komin yvir hetta eina tilfelli, so er tað illt at hugsa, at henda sjúka skal vera útbreidd í Føroyum.

Efterlysning af Skoleskibet „København“.

Frelsens Hær i London mobiliserer alle sine Afdelinger i Havnebyerne Verden over. — Flyveren Byrd undersøger Farvandet ved den sydlige Pol.

Endnu engang vil man gøre et omfattende Forsøg paa at efterforske Skoleskibet »København«s tragediske Skæbne, der foruden Mandskabet krævede 45 unge Elevers Liv.

De sorgende Forældre til de forsvundne Drenge henvente sig i Efteraaret til Lederen af den danske Afdeling af den verdensomspændende »The salvation army« (Frelsens Hær), Sekretær Grauslund og bad ham interessere sig for Sagen. Grauslund satte sig i Forbindelse med »The salvation army«s Hovedkvarter i London, og her satte man straks et stort Maskineri i Gang.

Frelsens Hær der har Afdelinger i de fjerneste Kroge af Verden, har ladet lave i Tusindvis af Plakater paa alle Verdens Sprog, og disse Plakater spredes nu ud til alle Havnebyer og Anløbssteder, til Somandshuse, Beværtninger, Forsamlingssteder o. l., hvor Somand af alle Nationer søger hen. Samtidig skal Arméens Repræsentanter i de forskellige Byer og Lande uddele Plakaterne paa Gader og Stræder. Der berettes paa disse Plakater om Skibet og dets Skæbne. Det var Østasiatisk Kompagni, der i sin Tid udsatte denne Duse, og Duseøren staar ved Magt stadig væk.

Desuden er udlovet 50,000 Kr. til det Rederi, hvis Skib finder »København«.

Man haaber med denne omfattende Foranstaltninger, at en eller anden Somand, eller maaske en Skibsbesætning, kan have observeret det forliste Skoleskib eller Vragstumper af dette, hvilket saa maaske kan føre til Tragediens endelige Opklaring.

Foruden »The salvation army« er der mange andre Kræfter i Bevægelse, og bl. a. vil Polarforskeren og Flyveren Richard Byrd undersøge Farvandet i det sydlige Pol-Område, for om muligt at finde Rester af det forsvundne Skib.

Japansk Morderkomplot arresteret.

En Række Politikere og Statsmænd skulde have været myrdet.

Tokio.

Der er blevet rejst Tiltale mod 13 Personer, der er sat under Anholdelse som sigtet for at have deltaget i en Sammensværgelse mod visse japanske Politikere og Statsmænd, der skulde have været myrdet.

Anholdelserne er foretaget af Politiet efter den Undersøgelse, der blev sat i Gang efter Mordet paa Baron Takumanan d. 5. Marts, og som førte til Opklaringen af et stort Komplot.

Blandt de Personligheder, der var udsat til Ofre for Sammensværgelsen kan nævnes Stats-embedsmændenes Nestor, Prins Saionji og flere nuværende og tidligere Ministre.

Skal Paasken fremtidig lægges mellem 9.—15. April?

De vekslede Paaskedata er til stor Gæne for Skoler og en Række Erhverv.

Folketorbundet beskæftiger sig som bekendt med Spørgsmaalet om et mere hensigtsmæssigt Almanaksystem, men om dette Spørgsmaals Løsning er der sikkert lange Udsigter. Derimod ser det ifl. »Dagens Nyheder« ud til, at det nu vil lykkes det at faa Paasken »lagt fast«. Den internationale Kalenderliga har gennem Folketorbundsraadet opfordret de forskellige Regeringer til inden 1. Maj dette Aar at meddele, om de vil tiltræde den saakaldte »Paaskebeslutning«, der blev vedtaget paa den internationale Kalenderreform-Kongres i Genève i Oktober, og som gaar ud paa, at samtidige kristelige Kirkeretninger fremtidig skal fejre Paaskefesten paa Søndagen efter den anden Lørdag i April.

Paasken kan nu falde mellem 22. Marts og 26. April.

Ved Oktoberkongressen gik næsten alle de Delegerede ind paa Forslaget, og naar man nu som det ventes, har faaet Regeringernes Approbation, vil man sende Erklæringen videre til den hellige Stol, til protestantiske og øvrige kristelige Kirkeretninger.

Paasken kan under den nuværende Beregningsmaade ændre sine Data indenfor et Tidsrum af 35 Dage, idet den kan falde i Tiden mellem 22. Marts og 26. April. Fremtidig skal Paasken kun kunne falde inden det begrænsede Tidsrum 9.—15. April. Da Kirkehistorikerne iøvrigt mener at kunne tidsfæste Kristi Korsfæstelse til den 7. April, og denne ifølge Overleveringen fandt Sted paa en Fredag, vil Paasken efter den nye Ordning fremtidig falde paa det mest korrekte Tidspunkt.

Til stor Gæne for mange Erhverv.

At den nuværende Paaske indtræffer fuldkommen efter astronomisk Forgødtbefindende er i Virkeligheden til stor Gæne for Industriens, Finansens, Handels og Justitsvæsenets Regelmæssighed og gør det umuligt for Skoler og Lærestanstalter at lægge en Studieplan, der er ens fra Aar til Aar.

I de Bemærkninger, Folketor-

bundets Undersøgelseskommission gor til Forslaget, paapeges yderligere en Række andre Kalamiteter ved Paaskens Omskiftelighed.

Mange Forretningsoverenskomster og dermed forbundne Fragttjenester hedder det, generes af Paaskefestens uregelmæssige Indtræffen. Det gaar særlig ud over Modeindustrien og Hotellerne, da Paasken betegner Foraarsmogedens og Turisttrafikens Begyndelse. Dersom Paasken falder tidligt, bliver Rejserne og de nye Klæder udsat — især da nord Nord, hvor Vejret er daarligt. Paa den anden Side giver sen Paaske mere Turistvæsen; men Manufakturhandlerne lider under, at Folk i saa Fald straks køber Sommertoj. For Trafikvæsenet er det endelig ogsaa upraktisk at have en særlig travl Tid liggende paa forskellig Tid, naar hele dets øvrige Administration er indrettet efter Normalkalender.

Meget taler for, at alle disse Grunde vil føre til en Fastlæggelse af Paaskens Data.

Nutidens mægtige Guldmagere er kun Fidusmagere.

Professor Birck karakteriserer Kreuger-Systemet og siger, at Papirbjergets Sammenfald kun er en Lettelse for Samfundet.

I en Kronik i »Politiken« tager Professor Birck Kreuger som Typen paa den moderne Guldmagere op til Behandling, og vi tillader os at gøre nogle Udtæklader af den interessante Betragtning:

Kreuger er blevet sammenlignet med Plum; intet er mere uretfærdigt; thi Plum var en Udvæksel paa Systemet, Kreuger var selve Systemet. Det System, hvis Maal ikke er at skabe reale Værdier, men hvis Maal er at skabe Udbytteretigheder, løsrevne fra den Produktion, hvori Udbytterne skabes.

Han skaber ikke Realiteter, men Værdier; han udarbejder Systemet med Kapitalstiftelse, med Søster- og Datter- og Datter-Datterselskaber, med Affilieringer og indledte Bestyrelser og med et Hovedselskab, hvis reale Værdi ingen kan bedømme, fordi dets Aktiver er Aktier i og Fordringer paa Datterselskaberne. Han skaber intet, men gennemfører Monopolet. I første Række paa Tændstikområdet; her skaber han intet teknisk, men lægger en halv Øre paa Æsken; dette bliver til Millioner i årligt Merudbytte; disse Millioner kapitaliseres, han laver Aktier paa dem, udsteder Friaktier, lader Børsen drive dem i Vejret, oplammer Folk til ny Investering ved at udstede flere Aktier, som til lav Pris eller Pari kan købes af de Aktionærer, som for at beskytte sig selv er tvunget til at tegne i Forhold til deres Aktiebidsideller.

Hele Verden var fortryllet af ham; det var Guldmagere, der stampede Millioner op af intet, ikke saaledes at forstaa, at han forøgede Samfundets Produktivitet, men saaledes, at han dels udnyttede en Monopolisering og gennemførte Prisafstaler, og dels kastede Obligationer ud paa Markedet uden Hensyn til, at disses Forrentning maatte sluge, hvad Aktionærerne skulde haft. Han er Typen paa Nutidens Guldmagere, der blot ikke har en Kolbe og en Digel og Pulver,

men en Fyldepen og Papir, og hvis Urmateriale bestaar i det investerende Publikums Begærlighed, Fantasi og Dumbhed.

Stadig ligger vi paa Knæ for Guldkalvens Efterfølger, Papirkøen, og forstaaer ikke, at Nutidens mægtige Guldmagere kun er Fidusmagere.

Professor Birck vender sig til Slut mod det System, der tillader, at Mænd, der i Virkeligheden maa betegnes som Samfundets Fjender, staa som Samfundets Herrer, at det Produktionsapparat, som skal fremskaffe vore Goder, faar til Maal at skabe Udbytteretigheder, Papirer og Kurser. Stadig har vi ikke forstaaet, at Papirbjergets Sammenfald er en Lettelse for det producerende Samfund.

Drøftelser med Folkenes Forbund — en Trudsel mod Freden.

Shanghai.

Det japanske Udenrigsministeriums Erklæring, der skal indeholde en Beslutning om, at Japan overvejer at udtrede af Folkenes Forbund, dersom det manshuriske Spørgsmaal bliver bragt paa Bane paa Folkeforbundets Delegeretforsamlings kommende Møde, er endnu ikke officielt godkendt, men man mener, at det vilde være godt, dersom den kom.

Man har en Følelse af, at Japan vilde vinde meget ved at trække sig ud af Folkenes Forbund, og intet tabe derved, idet man mener, at Drøftelserne med Folkenes Forbund, der efter Japans Mening er en Trudsel mod Verdensfreden, vil ophøre, naar dettes »Unyttige Indblanding« i den kinesisk-japanske Konflikt ophører, og Kina bliver tvunget til at anerkende den bydende Nødvendighed af at forhandle direkte med Japan ud fra Tilstandens virkelige Grundlag.

Japan vil paa denne Maade undga at maatte ofre de hidtil hjertelige internationale Forbindelser.

De Arbejdsløses Femaarsplan.

De Arbejdsløses Lovudvalg har ifølge »Ekstrabladet« udsendt en Femaarsplan for Fremskaffelse af bedre Beskæftigelsesforhold.

Det foreslaas, at Arbejdsløsen ned sættes til 10 Timer, Aldersrente skal udbetales ved 55 Aars Alderen og den skolepligtige Alder hæves til 15 Aar. Al Arbejdsanvisning skal foregaa gennem Arbejdsanvisningskontorer. Der skal bygges 20,000 nye Lejligheder, iværksættes omfattende nye Arbejder ved Statsbanerne, store Vejbygnings- og Afvandsningsarbejder, Forbedring af Købstedernes hygiejniske System, større Eksportkredit for Varer, der leveres til Sovjet osv.

Pengene skal indkomme ved fuldstændig Ophævelse af Militærvæsenet, hvorved skal spares 50 Mill. Kr. årligt. Nedsættelse af Udgift til Politiet med 10 Mill. Kr., Ophævelse af Kontingent til Folketorbundet 1/2 Mill. Kr., Bortfald af Kongens Løn 1 Mill. Kr. og af Tilskud til Det kgl. Teater 2 Mill. Kr., Nedsættelse af Tjenestemændenes Løn og Pensioner med mindst 25 Mill. Kr. og adskillige Hundrede Tusind Kroner ved ekstra Skat paa de store Formuer, Dividender o. s. v.

Johan Wolfgang Goethe.

At Hartvig Frisch.

I Anledning af 100-Aars højtidelighederne for den tyske Digter Goethe skriver Hartvig Frisch følgende:

I Eckermanns »Samtaler med Goethe« faar man et kosteligt Billede af den gamle Geheimræds sidste Aar. I det æstetiske har han bevaret sin levende Interesse for det nye, selvom han ikke kan udstaa de dengang saa moderne Romantikere — Victor Hugo f. Eks., hvis »Notre Dame de Paris« indgød ham Væmmelse. Paa videnskabelige Omraader følger han godt med, men her mærker man saa stærkt, at han har bidt sig fast i visse Teorier, som han forfægter med Autodidaktens Stædighed. Paa Religionens Omraade er han naaet til en afklaret Panteisme for de udvalgte Aander; han regner med de aabenbarede Religioners Betydning for Folket, men spotter ubarmhjertigt over den officielle Kirke, særlig den katolske.

Politik er han stokonservativ; han siger f. Eks., da Taleren falder paa den engelske Filosof Bentham, Grundlæggeren af Englands politiske Liberalisme: »det maa jeg rose ham for, den højst radikale gamle Nar, at han holder sig godt, og han er dog et Par Uger ældre end jeg. Vi trækker i hver sin Ende af Tovet; han vil rive ned, mens jeg vil bevare og bygge op. I hans Alder at være saa radikal, er Toppunktet af Idiologi.«

Berømt er Samtalen den 2. August 1830, da Efterretningerne om Julirevolutionen lige har sat Weimar paa den anden Ende, og Eckermann styrtet op til Goethe. »Naa,« raaber han til Eckermann. »Hvad mener De saa om den store Begivenhed? Nu er Vulkanen kommet til Udbrud; alt staar i Flamme, og det er ikke mere en Forhandling for lukkede Døre!«

»Ja, det er frygteligt,« svarer Eckermann, »men hvad kunde man vente andet med det Mysterium?« — »Vi misforstaaer aabenbart hinanden,« afbryder Goethe ham. »Jeg taler slet ikke om de Folk; for mig drejer det sig om helt andre Ting; jeg taler om den Strid mellem Cuvier og Saint-Hilaire, der nu endelig er brudt offentligt ud i Akademiet.« Som man vil se, er Goethe ganske uden Interesse for Julirevolutionen og kemisk fri for Frihedsanfægtelser.

Iøvrigt har man fra samme Aar en Samtale, hvor han kommer ind paa Socialismens Forløbere. Det begynder med, at han spørger Eckermann om Saint-Simonisterne og faar det Svar, at deres Lære gaar ud paa, at enhver skal arbejde for Helhedens Lykke som den uomgængelige Betingelse for sin egen Lykke. Hertil svarer Goethe:

»Jeg skulde mene, at enhver maatte begynde med sig selv og først gøre sin egen Lykke, thi deraf vil til sidst ufejlbarligt ogsaa Lykken blive virkeliggjort for Helheden. Forresten synes jeg, det er en fuldstændig upraktisk og uigennemførlig Lære. Den er i Modstrid med hele Naturen, med al Erfaring og med Tingenes Gang gennem Aarhundreder. Naar blot enhver som Enkeltmand gør sin Pligt, og enhver indenfor sin Professions snævre Kreds er brav og dygtig, saa vil det nok staa godt